

ਬਾਬਾ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ

ਵੱਲੋਂ

ਅਸੀਸ

‘ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ-ਗ੍ਰੰਥ’ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸਾਡੇ ਪੂਜਨ ਜੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨ ਵਿਚੋਂ ਆਈ ਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿਚੋਂ ਆਈ ਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਈ ਏ। ਜਿਹੜਾ ਦਸਵਾਂ ਗ੍ਰੰਥ ਏ, ਸਭਿ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਿਆਰਾ ਕੀ ਲਗਦਾ ਮੈਨੂੰ, ਜਿਹੜਾ ਉਹ ਦੇ ਵਿਚ ‘ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ’ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਏ। ਤੇ ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਦਸਵਾਂ ਗ੍ਰੰਥ ਏ, ਉਹ ਦੇ ਵਿਚ ਸ਼ਕ ਨ ਕਰੋ, ਕਿਉਂ? ਇਕ ਐਸੀ ਪਵਿਤਰ ਬਾਣੀ ਉਹ ਦੇ ਵਿਚ ਆਈ ਹੋਈ ਏ, ਜੀਹ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ‘ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ’ ਕਹਿਨੇ ਆਂ। ਜੀਹ ਨੂੰ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ, ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਏ। ਠੀਕ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਨਿਤਨੇਮ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ ਏ ‘ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ’, ਪਰ ‘ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ’ ਜੇ ਅਸੀਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖੀਏ, ਸਾਰੇ ਮਜ਼ਹਬਾਂ ਦਾ ਭੀ ਨਿਚੋੜ ਏ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਏਸ ਕਰਕੇ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਸਭ ਉਹ ਚੀਜ਼, ਜਿਹੜੀ ਭੀ ਕੋਈ ਦਿਲ ਦੇ ਵਿਚ ਭੁਲੇਖਾ ਕਰਦੀ ਏ, ਉਹ ਕੱਢ ਦਿਓ। ਕੁਝ ਬਾਣੀਆਂ ਉਹ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੜ੍ਹ ਲੈਣਾ, ਉਹ ਕਿਉਂ ਚੰਗੀਆਂ ਨੇ ਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਕਿਉਂ ਮਾੜੀਆਂ ਨੇ। ਤੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ। ਇਕ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ, ਤੇਰੀਆਂ ਬਾਹੀਂ ਚੰਗੀਆਂ ਨੇ, ਤੇਰਾ ਸਿਰ ਖਰਾਬ ਏ। ਇਹ ਕੀ ਹੋਇਆ? ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੀ ਬਾਡੀ (ਸਰੀਰ) ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ?

ਇਕ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਭੁਲੇਖਾ ਏ, ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਤਾਂ ਨੰਗੀ ਗੱਲ ਏ। ਹੁਣ ਉਹ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦਾ ਏ- ‘ਨਾਚ ਕਾ ਨਚਈਯਾ’। ਹੁਣ ਏਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਨਾ ਕਿ ਕਲਗੀਧਰ ਰੱਬ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਏ ਕਿ ਤੂੰ ਤਾਂ ‘ਨਚਾਰ’ ਹੈਂ। ਉਹ ਕਿਹੜੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਏ। ਉਹ ਆਪ ਨਚਾਰ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਚਾ ਰਿਹਾ ਏ। ਏਸ ਕਰਕੇ ਕਿਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਏ ‘ਜੋਬਨ ਕਾ ਜਾਲ’ ਹੈਂ। ਪਰ ਕਿਉਂ? ਸਾਡੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ, ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕਿਵੇਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਰੱਬ ਨੂੰ ਕਿ ‘ਤੂੰ ਜੋਬਨ ਕਾ ਜਾਲ’ ਹੈਂ। ‘ਤੂੰ ਨਾਰ ਕਾ ਸਿੰਗਾਰ ਹੈਂ’।

ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚੋਂ ਕਢੋ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਤੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਤੇ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਜਦੋਂ ਉਪਰ ਉਠੋਗੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਿਆਨ ਉਦੋਂ ਹੀ ਆਏਗਾ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਉਲਝੇ ਰਹੋ, ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਹ ਖੋੜਾ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਏ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤਾਂ ਸਭਿ ਕੁਝ ਹੀ ਕਹਿ ਸਕਦਾ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਅਗੇ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਢਕੀ ਨਹੀਂ। ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨੰਗੀ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਏ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਦੇ ਵਿਚ ਸਮਾ ਲੈਂਦਾ ਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਪਰ ਉਠੋ। ਸ਼ਕ ਦਾ ਕੀ ਏ? ਜੇ ਸ਼ਕ ਹੀ ਕਰਨਾ ਏ, ਫੇਰ ਤਾਂ ਬਾਨੀ ਤੇ ਭੀ ਸ਼ਕ ਕਰੋ। ਤੇ ਬਾਨੀ ਵਿਚ ਭੀ ਆਉਂਦਾ ਏ- ‘ਇੰਦਰੀ ਕਾ ਬਲ ਥਾਕਾ’। ਏਹ ਤਾਂ ਨੰਗੀ ਗੱਲ ਏ। ‘ਰਸਿ ਰਸਿ ਭੋਗ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ’। ਉਹ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਛੱਡੋ, ਕਢੋ ਬਾਹਰ ਇਹ ਨੂੰ। ‘ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਚੋਜੀ ਜੀਉ’। ਚੋਜੀ ਕੀ ਏ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਉਪਰ ਉਠੀਏ। ਕਿਉਂ? ਬਾਨੀ ਵਿਚ ਭੀ ਬੜਾ ਕੁਛ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਏ। ਉਹ ਬਾਨੀ ਵਿਚ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਏ, ਉਹ ਗਿਆਨ ਲਿਖਿਆ ਏ। ‘ਦਸਮ-ਗ੍ਰੰਥ’ ਵਿਚ ਭੀ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਏ, ਉਹ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਏ। ‘ਗਿਆਨ ਰਾਉ ਜਬ ਸੇਜੈ ਆਵੈ ਤ ਨਾਨਕ ਭੋਗ ਕਰੇਈ’। ਜਦੋਂ ਸੇਜ ਤੇ ਆਏਗਾ ਕੰਤ, ਭੋਗ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਹ ਤਾਂ ਬਾਨੀ ਵਿਚ ਹੈ।

ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਛੱਡ ਦਿਓ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੀ ਸੀ? ਜੋ ਉਹ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਓ। ਸ਼ਕ ਹੀ ਏ। ਹੋਰ ਕੀ ਏ। ਆਹ ਕਿਵੇਂ ਮਹਾਰਾਜ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਨੇ। ਮਹਾਰਾਜ ਤਾਂ ਕਰਤੇ ਨੇ। ਸਭਿ ਕੁਝ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਨੇ, ਹੈ ਕੀ? ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਤਾਂ ਜਿਥੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਦਾ ਨਾਂ ਆ ਜਾਂਦਾ ਏ ਤੇ ਜਿਥੇ ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ ਆ ਗਿਆ ਏ, ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਜਗਾਹ ਨੂੰ, ਸਾਰੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਜਾਂਗੇ। ਕਿਉਂ? ਉਹ ਪੂਜਨੀਕ ਏ। ਤੁਸੀਂ ‘ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ’ ਕਹਿੰਦੇ ਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਏ। ਤੇ ਦੂਜੀ ਚੀਜ਼ ਜ਼ਹਿਰ ਏ। ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਏ। ਜੇ ‘ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ’ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਏ, ਦੂਜਾ ਸਾਰਾ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਏ। ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਨਾ ਕਿ ‘ਚੌਪਈ’ ਚੰਗੀ ਏ, ‘ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ’ ਚੰਗਾ ਏ, ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਕਿਉਂ ਮਾੜੀ ਏ? ਕਿਉਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀਆਂ। ਇਹ ਗੱਲ ਭੁਲ ਜਾਓ। ‘ਸਾਹਿਬ ਅਕਲੀ ਬਾਹਿਰਾ’- ਬਾਨੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਏ ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਅਕਲ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਏ। ਤੁਸੀਂ ਅਕਲ ਨਾਲ ਸਮਝਨਾ ਚੌਂਹਦੇ ਹੋ, ਸੇ ਏਹ ਛੱਡ ਦਿਓ। ਜਿਥੇ ਤੁਹਾਡੀ ਅਕਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਏ, ਉਥੋਂ ਉਹ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਏ।

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹੋ 'ਜਲੇ ਹਰੀ, ਥਲੇ ਹਰੀ'। ਆਪਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਰਖਤ ਵਿਚ ਹਰੀ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਏ, ਪਰ ਓਹ ਤਾਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਏ। ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਵਿਚ ਹਰੀ ਏ। ਉਹ ਤਾਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਏ ਹਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਏ- 'ਗਗਨ ਦਮਾਮਾ ਬਾਜਿਓ'। ਹੁਣ ਕਿਥੇ ਗਗਨ ਹੈ ਤੇ ਕਿਥੇ ਦਮਾਮਾ ਹੈ। ਕੀਹ ਨੂੰ ਪਤਾ ਏ? 'ਖੇਤੁ ਜੁ ਮਾਡਿਓ ਸੂਰਮਾ ਅਬ ਜੂਝਨ ਕੇ ਦਾਉ'। ਉਹ ਕਿਥੋਂ ਸੂਰਮਾ ਲੜ ਰਿਹਾ ਏ? ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਏ? ਉਹ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦਾ ਏ- 'ਅਖੀ ਬਾਝਹੁ ਵੇਖਣਾ ਵਿਣੁ ਕੰਨਾ ਸੁਨਣਾ। ਪੈਰਾ ਬਾਝਹੁ ਚਲਣਾ ਵਿਣੁ ਹਥਾ ਕਰਣਾ। ਜੀਭੈ ਬਾਝਹੁ ਬੋਲਣਾ.....' ਉਹ ਕੀ ਚੀਜ਼ ਏ? ਅਖੀਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਵੇਖੀਦਾ, ਜ਼ਬਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਬੋਲੀਦਾ, ਕੰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਸੁਣੀਦਾ, ਪੈਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਤੁਰੀਦਾ। ਏਹ ਕੀ ਹੋਇਆ? ਏਹ ਤਾਂ ਬਾਨੀ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਹ ਦੇ ਅਰਥ ਕਿਵੇਂ ਕਢੇਗਾ? ਤੁਸੀਂ ਏਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝੋਗੇ। ਇਹ ਤਾਂ ਐਸੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੇ, ਬੰਦਾ ਸ਼ਕ ਹੀ ਕਰੀ ਜਾਏ। ਕਰੀ ਜਾਏ, ਜਿੰਨਾ ਮਰਜੀ ਏ। ਪਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਵਿਚ ਤਾਂ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਏ, ਕਿ ਜਿਥੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬ੍ਰਹਮ ਦਾ ਸਵਾਲ ਏ, ਓਥੇ ਓਹ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ, ਕਾਇਨਾਤ ਦਾ ਓਹ ਮਾਲਕ ਏ। ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨੰਗੀ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਢਕੀ ਨਹੀਂ। ਓਹ ਤਾਂ ਭੁਲ ਜਾਓ। ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਓਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। ਬੈਠੇ ਰਹੋ।

'ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ-ਗ੍ਰੰਥ' ਨੂੰ ਵਿਆਖਿਆ ਸਹਿਤ ਸਭ ਤਕ ਪੌਂਚਾਣਾ ਹੈ। ਏਹ ਉਤਮ ਕੰਮ ਡਾ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਕੌਰ ਜੱਗੀ ਵਲੋਂ ਬੜੀ ਸੁਘੜਤਾ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ ਗਿਆ ਏ। ਮੇਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਰਖੇ, ਅੰਗ ਸੰਗ ਸਹਾਈ ਹੋਏ।